

Forfatter: Kidde, Harald

Titel: Udrag fra Jærnet

Citation: Kidde, Harald: "Jærnet", i Kidde, Harald: *Jærnet*, udg. af Knud Bjarne Gjesing ; Thomas Riis , Det Danske Sprog- og Litteraturselskab, Borgen, isamarbejde med Nyt Dansk Litteraturselskab, cop. 1990, s. 440. Onlineudgave fra Arkiv for Dansk Litteratur: <https://tekster.kb.dk/text/adl-texts-kidde04ny-shoot-idm140608062705344.pdf> (tilgået 25. april 2024)

Anvendt udgave: Jærnet

yrede: fablede. - *August den Stærke*: kurfyrste af Sachsen og konge af Polen (1670-1733), var kendt for sine mange kærlighedseventyr. - *Forlorne Søn, hvem Fedekalven er tilfaldet*: Luk. 15,22-24. - *noblesse oblige*: »adel forpligter«. - »*Norlandz chrönika*«: *Norlands Chrönika och Beskriffning*, anonymt værk udg. 1670; indeholder bl.a. uddrag af Snorre Sturlasons kongesagaer og Sverres saga. - »*Atlantikan*«: det store værk *Atland eller Manheim* (1679 ff.), hvori Olof Rudbeck d.Æ. (1630-1702) søger at bevise, at det sagnomspundne Atlantis i virkeligheden var Sverige. Rudbecks teorier understøttede Sveriges samtidige stormagtsstilling. - *Jafets Mæle: det svenske*: omslaget på første bind af *Atlantikan* viser Jafet, der regnedes for stamfader til de indoeuropæiske folk. - *Pengekat*: se n.t.s. 189. - *det sviogotiske Sværd*: den svenske krigsmagt. - *Atlantis*: se n.t. »*Atlantikan*«. - *Hyperboræer*: i græske sagn et folk, der lever i et eventyrligt land højt mod nord, men med evigt forår. - *Trosvogn*: vogn til transport af oppakning. 441 - *Werst*: se n.t.s. 277. - *Varæger*: de svenske vikinger, der o. 900 trængte ind i Rusland. - *Ruriks Arvelande*: dvs. Rusland, efter det russiske riges halvt legendariske grundlægger Rurik (d. 879?). - *Garderike*: russisk rige, behersket af svenske vikinger.